



Ἐπὶ τῇ Συνάξει Πάντων τῶν ἐν Ἀσκήσει Λαμπάντων Ὁσίων
(Σάββατον τῆς Τυρινῆς)

**Ἡ Ὁσιωτάτη Καθηγουμένη
τῆς Ἱερᾶς Μονῆς τοῦ Λεουσένι
Ταϊσία Σαλόπιβα
(1840 - 1915)**

**Α΄.
Σύντομος Βίος**

Η **ΗΓΟΥΜΕΝΗ** Ταϊσία, κατὰ κόσμον Μαρία Σαλόπιβα, κατήγετο ἀπὸ τὴν οἰκογένεια τοῦ μεγάλου Ρώσου ποιητοῦ Ἀλεξάνδρου Πούσκιν (1799-1837).



Γεννήθηκε τὸ 1840 στὴν Ἐπαρχία Νόβγκοροντ καὶ ἐσπούδασε στὸ Ἰνστιτοῦτο Παυλόβσκυ τῆς Πετροπόλεως, μίᾳ Σχολῇ γιὰ κορίτσια ἀριστοκρατικῆς καταγωγῆς.

Τὸ ἔτος 1862, ἓνα χρόνο μετὰ τὴν ἀποφοίτησί της, ἄρχισε τὴν μοναστικὴ τῆς ζωὴ στὴν πόλι Τυχβὶν τῆς Ἐπαρχίας Νόβγκοροντ, στὴν γυναικεία Μονῇ τῶν Εἰσοδίων τῆς Θεοτόκου.

Εἶναι γνωστό, ὅτι στὴν ἀντίστοιχη ἀνδρική Μονῇ τοῦ Τυχβίν, ἡ ὁποία ὠνομάζετο καὶ «Μεγάλου Μοναστήρι», ἐφυλάσσετο καὶ ἡ περὶφημη θαυματουργῆ Εἰκόνα τῆς Παναγίας τοῦ Τυχβίν, τῆς ὁποίας ἡ Σύναξις τελεῖται τὴν 26ῃ Ἰουνίου.

Τὸν πρῶτο χρόνο τῆς δοκιμασίας της στὴν Μονὴ ρασοφορέθηκε καὶ τὸ 1870 ἔλαβε τὸ Μικρὸ Σχῆμα καὶ ὠνομάσθηκε Ἀρκαδία. Τὸ 1872 μετώκησε στὴν Μονὴ τῆς Παναγίας Φοβεράς Προστασίας στὸ Σβέριν καὶ τὸ 1878 στὴν Μονὴ τῆς Παναγίας Φανερωμένης στὸ Σβάνσκυ τῆς Ἐπισκοπῆς Νόβγκοροντ, ὅπου καὶ ἐκάρη Μεγαλόσχημος Μοναχὴ τὸν ἐπόμενο χρόνο, λαβοῦσα τὸ ὄνομα Ταῖσια.

Τῆν 19.3.1881 διωρίσθηκε ἀπὸ τὸν Μητροπολίτη Ἰσίδωρο ἐπὶ κεφαλῆς τῆς νεοπαγοῦς Μοναστικῆς Κοινότητος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Προδρόμου στὸ Λεουσέني τῆς περιοχῆς Μποροβιτσι.

Ἡ Ἀδελφότητα ἐκείνη ἀντιμετώπιζε τότε πολλὰ καὶ δύσκολα προβλήματα, ἀλλὰ μὲ τις ἐνέργειες καὶ τὴν καθοδήγησι τῆς Γεροντίσσης Ταῖσίας, ἡ πρῶν ἄγνωστη καὶ πτωχὴ μοναστικὴ Κοινότης τοῦ Λεουσέني ἀνωρθώθηκε καὶ τὸ 1885 ἀναγνωρίσθηκε ἐπίσημως ὡς Κοινόβιο ἀπὸ τὴν Ἱερὰ Σύνοδο τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, τὸ ὅποιο ἐν συνεχείᾳ ἀνεδείχθη σὲ ἓνα Μοναστήρι πρῶτης τάξεως, διάσημο γιὰ τὴν μοναχικὴ του πειθαρχία καὶ τὴν παραδειγματικὴ του ὀργάνωσι.

Στὴν Μονὴ Λεουσέني, ἡ ὁποία μὲ τὸν καιρὸ ἐξελίχθηκε σὲ σπουδαῖο κέντρο ἐκκλησιαστικῆς διαπαιδαγωγήσεως, ἀλλὰ καὶ μορφώσεως, ἀφοῦ περιελάμβανε καὶ Σχολεῖα, ἡ Μητέρα Ταῖσια παρέμεινε ὡς Ἠγουμένη μέχρι τῆς ἡμέρας τῆς κοιμήσεώς της, 2ας Ἰανουαρίου 1915, ἡμέρα κοιμήσεως καὶ τοῦ Ἁγίου Σεραφεῖμ τοῦ Σάρφω.

Τὸ ἱερὸ σκηνωμὰ της ἐτάφη στὸ Καθολικὸ τῆς Μονῆς, ἡ ὁποία σήμερα ἔχει κατακλυσθῆ ἀπὸ τὰ νερὰ τοῦ φράγματος τοῦ ποταμοῦ Βόλγα· ἔτσι, τὸ εὐλογημένο Λεῖψανο τῆς Μητέρας Ταῖσίας εὐρίσκεται σήμερα στὸν βυθὸ αὐτῆς τῆς τεχνιτῆς λίμνης.

* * *

Ἡ χαρισματικὴ Ἠγουμένη Ταῖσια ἦταν πνευματικὴ θυγατέρα πρῶτα τοῦ Ὁσιωτάτου Ἀρχιμανδρίτου Λαυρεντίου τῆς Μονῆς Ἰβήρων τοῦ Βαλντάϊ (1808-1876, + 2 Ἰουλίου) καὶ ἀργότερα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κρονστάνδης (+20.12.1908), τοῦ μεγάλου αὐτοῦ φωστῆρος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας, τὸν ὅποιο συχνὰ συνώδευε στὰ ταξίδια καὶ προσκυνηματὰ του γιὰ νὰ ἰδρῦν μὲ τὴν εὐλογία του μοναστηριακὰ Μετόχια.



Ἐπῆρξε μία ἀπὸ τὶς περιφημότερες Μοναχές, γνωστὴ σὲ ὀλόκληρη τὴν ἐπικράτεια τῆς Ρωσίας γιὰ τὴν ἀρετὴν, τὴν μόρφωσι καὶ τὰ σπάνια διοικητικὰ της χαρίσματα.

Ἰδρυσε γιὰ τὰ ὄρφανὰ τῶν Κληρικῶν ἓνα μοναστηριακὸ Σχολεῖο, τὸ ὁποῖο μὲ τὸν καιρὸ ἀναβαθμίσθηκε σὲ Ἐκκλησιαστικὸ Κολλέγιο Θηλέων, μὲ ἀποτέλεσμα τὸ Μοναστήρι τοῦ Λεουσένι νὰ καταστῇ φυτώριο πνευματικῆς μορφώσεως καὶ διαφωτισμοῦ στὶς βόρειες περιοχὲς τῆς Ἐπισκοπῆς τοῦ Νόβγκοροντ.

Κατὰ τὴν διάρκεια τῆς τριακονταετοῦς ἡγουμενείας της εἶχε τόσο ἐνεργὸ καὶ σημαντικὴ συμμετοχὴ στὴν ἴδρυσι καὶ ὀργάνωσι πολλῶν νέων γυναικείων Μονῶν στὴν Βόρεια Ρωσία, ὥστε δὲν ὑπῆρξε κυριολεκτικὰ οὔτε ἓνα νεοῖδρυμένο Μοναστήρι, τὸ ὁποῖο νὰ μὴν ὀργανώθηκε μὲ τὴν ἐνεργὸ συμμετοχὴ τῆς Ἠγουμένης Ταϊσίας.

Γιὰ τὸ Μοναστήρι της τοῦ Λεουσένι ἔκτισε τρία μεγάλα Μετόχια: στὸ Τσερεπόβιτς, στὴν Πετρούπολι καὶ στὴν ἰδιαίτερη πατρίδα τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κρονστάνδης, στὸν ποταμὸ Σοῦρα τοῦ Ἀρχαγγέλου.

Ἰδρυσε ἐπίσης καὶ ἐστερέωσε τὸ Μοναστήρι τοῦ Βοροντσῶφ στὴν Ἐπισκοπὴ τοῦ Πσκῶφ, καθὼς καὶ τὸ Μετόχι της στὴν Πετρούπολι.

Ἐπίσης, μαζὶ μὲ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κρονστάνδης, ἦταν μία ἀπὸ τοὺς ἰδρυτὲς τῆς Μονῆς τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τοῦ Θεολόγου στὸ νησὶ Καρπόβκα τῆς Πετρούπολεως, ὅπου σήμερα ὑπάρχει ὁ θαυματόβρυτος τάφος τοῦ Ἁγίου Ἰωάννου τῆς Κρονστάνδης.

Ἡ Ἱερὰ Σύνοδος τῆς Ρωσικῆς Ἐκκλησίας (τὸ 1889), καθὼς καὶ ὁ Τσάρος τῆς Ρωσίας (τὸ 1892), τῆς ἀπένειμαν τὸν ἐπιστήθιο Σταυρὸ καὶ τὸν χρυσὸ ἀδαμαντοκόλλητο Σταυρὸ ἀντιστοίχως, γιὰ τὴν μεγάλη της προσφορὰ στὸν Μοναχισμὸ τῆς Ρωσίας καὶ στὴν Ρωσικὴ Ἐκκλησία γενικώτερα.

Κατὰ τὰ ἔτη 1910, 1911 καὶ 1913 ἔλαβε διάφορα δῶρα προσωπικὰ ἀπὸ τὸν Αὐτοκράτορα Νικόλαο Β΄ καὶ τὴν Αὐτοκράτειρα Ἀλεξάνδρα, τοὺς μετέπειτα Βασιλομάρτυρας (+4/17.6.1918).

* * *

Ἡ Μητέρα Ταϊσία ὑπῆρξε ἐπίσης ἄριστη παιδαγωγὸς καὶ ταλαντοῦχος συγγραφεύς.

Τὰ ἐκδοθέντα ἔργα της εἶναι τὰ ἑξῆς:

1. Κανὼν εἰς τὸν Εὐαγγελισμὸν τῆς Θεοτόκου.

2. Χαιρετισμοὶ (Ἀκάθιστος) εἰς τὸν Ἅγιον Συμεὼν τὸν Θεοδόχο.

3. Συνομιλίαι μετὰ τὸν Ἅγιο Ἰωάννη τῆς Κρονστάνδης.

4. Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κρονστάνδης ὡς Ποιμένας.

5. Ἡ Γυναικεία Μοναστικὴ Κοινότητα τοῦ Σοῦρα (ποίημα).

6. Ποιήματα (τόμοι τρεῖς).

7. Αὐτοβιογραφία.

8. Ἡ ζωὴ τῆς διὰ Χριστὸν Σαλῆς Γερόντισσας Εὐδοκίας Ροντιόνοβα.

9. Γράμματα σὲ μία Ἀρχαρία Μοναχὴ (Α΄-ΙΔ΄).

10. Λόγος κατὰ τὴν ρασοφορία Μοναζουσῶν τῆς Μονῆς τοῦ Σοῦρα στὸν Ἀρχάγγελο.

• Στὰ ἑλληνικά, ἔχουμε τὴν ἰδιαίτερη εὐλογία, νὰ κυκλοφοροῦν σὲ δύο τόμους ἀπὸ τὶς ἐκδόσεις «Τὸ Ἅγιον Ὄρος» στὴν Θεσσαλονίκη, τὰ ὑπ' ἀριθ. 3 καὶ 7 μαζί (πραγματικὸ ἐντρύφημα!), καθὼς καὶ μερικὰ Ποιήματα, ὑπ' ἀριθ. 6 (1992)· ἐπίσης, τὰ ὑπ' ἀριθ. 9 καὶ 10 μαζί (1993).



Β΄.

**Τῆς Ὁσιωτάτης Μητέρας μας Ταϊσίας,
Ἡγουμένης τοῦ Λεουσένι**

Περὶ Προσευχῆς *

...Ὁ Ἅγιος Ἰωάννης τῆς Κλίμακος διαιρεῖ τὴν προσευχὴν σὲ τρία στάδια καὶ λέγει:

«Ἀρχὴ μὲν προσευχῆς, προσβολαὶ μονολογίστως διωκόμεναι ἐκ προοιμίων αὐτῶν· μεσότης δέ, τὸ ἐν τοῖς λεγομένοις καὶ νοουμένοις εἶναι τὴν διάνοιαν· τὸ δὲ ταύτης τέλειον, ἀρπαγὴ πρὸς Κύριον»¹.

«Ἀρχὴ τῆς προσευχῆς εἶναι νὰ διώκωνται οἱ ἐχθρικές προσβολές στὴν ἀρχὴ τους μ' ἕναν ἀποφασιστικὸ λόγο.

Μέσον τὸ νὰ παραμένῃ ὁ νοῦς στὰ λόγια καὶ στὰ νοήματα τῆς προσευχῆς. Καὶ τέλος τὸ νὰ ἀρπαγῆ ὁ νοῦς πρὸς τὸν Κύριο».

Σ' αὐτὸ τὸ τελευταῖο στάδιο φθάνουν κατὰ κανόνα μόνον ὅσοι ἔχουν τελειοποιηθῆ στὴν μοναχικὴ ζωὴ, ἀλλὰ ὁ Κύριος μὲ τὸ μεγάλο του ἔλεος ἀξιώνει μερικοὺς νὰ πάρουν μιὰ γεύση αὐτῆς τῆς καταστάσεως, ἔστω κι' ἂν δὲν ἔχουν προχωρήσει πολὺ στὴν προσευχή, σὰν ἀνταμοιβὴ τῶν προσπαθειῶν ποὺ καταβάλλουν.

Θὰ σοῦ ἀναφέρω ἓνα παράδειγμα².

* * *

Ἦμουν ἀκόμη ἀρχάρια, Δόκιμη, καὶ ἡ Γερόντισσά μου, ἡ Μητέρα Γλαφύρα, μ' ἔστειλε σὲ μιὰν ἄλλη Γερόντισσα, τὴν Μοναχὴ Θεοκτίστη.

Ἦταν μετὰ τὸν Ἑσπερινό, ὅταν οἱ περισσότερες Μοναχῆς πηγαίνουν στὴν Τράπεζα.

Ὅταν ἔφθασα στὴν πόρτα τοῦ Κελλιοῦ εἶπα, σύμφωνα μὲ τὸ τυπικό, τὴν μονολόγιστη εὐχὴ καὶ ἄνοιξα τὴν πόρτα δίχως νὰ περιμένω ἀπάντηση. Πέρασα τὸ κατώφλι καὶ εἶδα τὴν ἀκόλουθη σκηνή.

Στὴν πιὸ ἀπόμερη γωνιὰ τοῦ Κελλιοῦ καὶ μπροστὰ στὶς εἰκόνες ἦταν γονατισμένη ἡ Γερόντισσα Θεοκτίστη μὲ τὰ χέρια τῆς ὑψωμένα σὲ δέηση καὶ τὰ μάτια τῆς προσηλωμένα στοὺς Ἁγίους.

Προφανῶς δὲν εἶχε καταλάβει ὅτι μπῆκα, ἂν καὶ εἶχα εἰπεῖ τὴν εὐχὴ μεγάλῳφωνα καὶ ἡ πόρτα ἔτριξε δυνατὰ. Ἦταν ἐντελῶς μόνη τῆς στὸ Κελλί.

Ἐγὼ στάθηκα μὲ ἀμηχανία στὸ κατώφλι, μὴ τολμώντας νὰ προχωρήσω καὶ μὴ ξέροντας τί νὰ κάνω. Ἐὰν ἔμενα στὸ Κελλί ὑπῆρχε φόβος νὰ φέρω τὴν Γερόντισσα σὲ δύσκολη θέση, ὅταν θὰ συνερχόταν καὶ ἔβλεπε ὅτι ὑπῆρχε κάποια μάρτυρας τῆς ὑψηλῆς προσευχῆς τῆς, κι' ἂν ἔφευγα θὰ ἔτριζε πάλι ἡ πόρτα. Ὑστερα δὲν ἤθελα καὶ νὰ φύγω.

Στὸν διάδρομο ἄρχισαν ν' ἀκούγονται οἱ χαρούμενες φωνῆς τῶν Ἀδελφῶν, ποὺ εἶχαν πιὰ τελειώσει τὸ γεῦμα τους στὴν Τράπεζα καὶ πήγαιναν στὰ Κελλιά τους κι' ἐτοιμάσθηκα νὰ προλάβω τὶς δύο Δόκιμες τῆς Γερόντισσας, ποὺ θὰ ἔπρεπε τώρα νὰ ἐπιστρέφουν. Ἐκεῖνες ὁμως δὲν ἦλθαν, πρᾶγμα ποὺ μὲ εὐχαρίστησε πολὺ.

Δὲν ξέρω πόσην ὥρα ἔμεινα ἔτσι στὸ κατώφλι ἀναποφάσιστη καὶ ἐκθαμβη μ' αὐτὸ ποὺ ἔβλεπα. Ἴσως νὰ ἦταν μιὰ ὀλόκληρη ὥρα, ἴσως καὶ παραπάνω.

Ἡ Γερόντισσα δὲν ἄλλαξε θέση, δὲν κινήθηκε καθόλου, μόνο οἱ σποραδικοὶ λυγμοὶ τῆς καὶ κάποια σιγανὰ καὶ ἀκαθόριστα ἐπιφωνήματα μαρτυροῦσαν ὅτι ἦταν σὲ ἐγρήγορση.

Τέλος κατέβασε τὰ χέρια τῆς κι' ἔσκυψε τὸ κεφάλι τῆς στὸ πάτωμα. Ἔμεινε σ' αὐτὴν τὴν στάση λίγα λεπτὰ καὶ μετὰ σηκώθηκε καὶ φύσηξε τὴν μύτη τῆς στὸ μαντήλι τῆς.

Κατάλαβα τότε ὅτι ἡ Γερόντισσα εἶχε συνέλθει ἀπὸ τὴν ἔκσταση κι' ἐπειδὴ δὲν ἤθελα νὰ καταλάβῃ ὅτι ἤμουν ἐκεῖ καὶ τὴν στενοχωρήσω, μισάνοιξα τὴν πόρτα καὶ εἶπα πάλι δυνατὰ τὴν εὐχή, κάνοντας πὼς ἔμπαινα μόλις ἐκείνη τὴν στιγμή.

«Ἀμήν», ἀπάντησε κι' ἔτρεξε γρήγορα καὶ κρύφτηκε πίσω ἀπὸ ἓνα χώρισμα στὴν γωνία τοῦ κελλιοῦ τῆς. Μετὰ βγήκε ἀργὰ-ἀργὰ τρίβοντας τὰ μάτια τῆς καὶ μουρμούρισε πὼς ἔστειλε κάπου τὶς δόκιμές τῆς κι' αὐτὴν τὴν πῆρε λίγο ὁ ὕπνος.

Ἐγὼ ἔβαλα μετάνοια συγκρατώντας μὲ δυσκολία τὰ δάκρυά μου καὶ τῆς εἶπα τὸν λόγο, γιὰ τὸν ὁποῖο εἶχα ἔλθει, ἀλλὰ ἐκείνη φαινόταν σὰν νὰ μὴν ἄκουγε τὰ λόγια μου καὶ πράγματι δὲν μπορούσε νὰ τ' ἀκούσῃ, γιὰτὶ μὲ τὴν ψυχὴ τῆς βρισκόταν σ' ἓναν ἄλλο καλύτερο τόπο, ποῦ δὲν ἀνήκει σ' αὐτὸν τὸν κόσμο.

Μὲ κοίταξε λοιπὸν μὲ ἀπορία καὶ στὸ τέλος εἶπε: «Μήπως βρίσκεσαι ἐδῶ ἀπὸ ὥρα;».

Ἐπανέλαβα τότε τὸ ψέμα μου ὅτι μόλις εἶχα μπῆ τώρα ποῦ εἶπα τὴν εὐχή κι' ἔτριξε ἡ πόρτα, ἀλλὰ προφανῶς μὲ πρόδιδε ἡ ὄψη μου, γιὰτὶ τὰ δάκρυά μου ἤθελαν νὰ τρέξουν ποτάμι, καθὼς ἔβλεπα τὴν ἡρεμὴ καὶ ἀγγελικὴ ἔκφραση, ποῦ ἦταν ἀποτυπωμένη στὸ πρόσωπο τῆς Γερόντισσας. Ἐξακολούθησα ὁμως νὰ ἐπιμένω στὸ ψέμα μου, γιὰτὶ δὲν ἤθελα νὰ ταράξω τὴν Μοναχί.

Αὐτὴ παρέμενε σιωπηλὴ, ὄσῃν ὥρα μιλοῦσα ἐγὼ, μὰ φαινόταν νὰ σκέφτεται ἄλλα καὶ ὄχι ὅ,τι τῆς ἔλεγα.

Ἐν τῷ μεταξύ μὲ ἀπασχολοῦσε καὶ μένα ἡ σκέψη τί θὰ ἔλεγα στὴν Γερόντισσά μου, ποῦ μ' ἔστειλε γιὰ νὰ δικαιολογήσω τὴν καθυστέρησή μου.

Ἡ Μητέρα Θεοκτίστη καθόταν ἀκόμη σιωπηλὴ μὲ τὸ βλέμμα καρφωμένο κατ' εὐθείαν μπροστά· τὰ δάκρυα ἔτρεχαν ἀσταμάτητα ἀπὸ τὰ μάτια τῆς, μὰ δὲν ἔκανε τὸν κόπο νὰ τὰ σκουπίσῃ· ἦταν φανερὸ ὅτι οὔτε κὰν τὰ πρόσεχε καὶ βρισκόταν σὲ μιὰ κατάσταση μετέωρη, λυπημένη ποῦ βγήκε ἀπὸ τὴν ἔκσταση.

Τέλος μὲ ξαναρώτησε: «Βρίσκεσαι πολλὴν ὥρα ἐδῶ;».

Αὐτὴν τὴν φορὰ δὲν εἶχα τὴν δύναμη νὰ εἰπῶ τίποτε, μόνο τῆς ἔβαλα ἐδαφιαία μετάνοια. Δὲν μπορῶ κι' ἐγὼ νὰ καταλάβω πῶς βρῆκα τὸ θάρρος νὰ τὴν ρωτήσω: «Μητέρα, τί σοῦ συνέβη;».

Ἐκείνη ἔστρεψε τὸ βλέμμα της μὲ μιὰ ἐρωτηματικὴ ἔκφραση καὶ μὲ κοίταξε καλὰ· μετὰ εἶπε μὲ καλωσύνη: «Τίποτε δὲν μοῦ συνέβη, παιδί μου, μὰ νά, ἦταν σὰν νὰ πέταξα καὶ νὰ πῆγα κάπου, σὰν νὰ εἶδα κάτι», κι' ἄρχισε πάλι νὰ κλαίῃ.

Μετὰ ἀφοῦ σῶπασε γιὰ λίγο συνέχισε: «Ἐνα πρᾶγμα ἔχω νὰ εἰπῶ, “Δόξα σοι, Κύριε”...» κι' ἔκανε τὸν σταυρό της.

Μετὰ μὲ ρώτησε γιὰ τὰ δικά μου καὶ μὲ παρηγόρησε λέγοντάς μου νὰ μὴ στενοχωριέμαι γιὰ τὶς θλίψεις τῆς μοναχικῆς ζωῆς. Τέλος μὲ κατευόδωσε: «Πήγαινε τώρα στὸ καλὸ καὶ πὲς στὴν Γερόντισσά σου ὅτι ἐγὼ σὲ κράτησα».

Ἡ Γερόντισσα Θεοκτίστη προερχόταν ἀπὸ τὴν τάξη τῶν ἀπλῶν χωρικῶν καὶ ἦταν ὀλογιγράμματη, ἴσως καὶ τελείως ἀγράμματη.

Γιὰ πολλὰ χρόνια τὸ διακόνημά της ἦταν ἡ πολὺ δύσκολη δουλειὰ τῆς συλλογῆς εἰσφορῶν· πήγαινε δηλαδὴ στὰ χωριά καὶ στὶς πόλεις καὶ μάζευε χρήματα γιὰ τὸ Μοναστήρι.

Ὅταν πιὰ γέρασε καὶ τὴν ἐγκατέλειψαν οἱ δυνάμεις της, ἀπαλλάχθηκε ἀπὸ τὸ διακόνημα καὶ πήγαινε μόνο στὶς Ἀκολουθίες στὴν Ἐκκλησία, ὅπως καὶ οἱ ἄλλες Γερόντισσες.

Ἡ ζωὴ της στὸ κελλί, ἂν κρίνω ἀπὸ τὰ ἐξωτερικὰ φαινόμενα, ἦταν σὰν ὄλων τῶν ἄλλων μοναζουσῶν, ἀλλὰ ἡ ἐσωτερικὴ διάθεση τῆς ψυχῆς της ἦταν γνωστὴ μόνον σ' Ἐκεῖνον ποῦ «ἐτάζει καρδίας».

* * *

Θὰ σοῦ διηγηθῶ τώρα ἓνα ἄλλο περιστατικὸ³ σχετικὰ πάλι μὲ τὴν προσευχὴ ποῦ ἀνυψώνει πάνω ἀπὸ τὰ γῆινα αὐτοῦς ποῦ προσπαθοῦν σ' αὐτήν.

Στὸ Μοναστήρι μας ὑπῆρχε μιὰ Μοναχὴ, σχετικὰ νέα, ἀλλὰ πολὺ εὐάρεστη στὸν Θεὸ γιὰ τὴν πνευματικὴ της πρόοδο. Αὐτὴ ἔμενε μαζὶ μὲ δύο νεαρὲς Δόκιμες.

Αὐτὸ ποῦ θὰ σοῦ διηγηθῶ συνέβη κάποιον Σάββατο τῆς Μεγάλης Τεσσαρακοστῆς.

Ἐκείνη λοιπὸν τὴν ἡμέρα, μετὰ ἀπὸ τὸ δεῖπνο ἔφυγαν καὶ οἱ δύο Δόκιμες γιὰ νὰ πᾶνε κάπου καὶ ἡ Μοναχὴ θέλησε νὰ ἐκμεταλλευθῇ τὴν μοναξιά καὶ νὰ προσευχηθῇ.

Καὶ νὰ τὶ μοῦ εἶπε κατὰ λέξη:

«Θυμοῦμαι ὅτι ἄρχισα νὰ ἀπαγγέλω ἀπ' ἔξω τοὺς Χαιρετισμοὺς στὸν Γλυκύτατο Ἰησοῦ, ποὺ τὴν παρουσία Του ἔνοιωθα ἀκόμη στὴν καρδιά μου, ἀφοῦ ἐκείνη τὴν ἡμέρα εἶχα κοινωνήσει.

Εἶπα ἓνα Οἶκο καὶ μετὰ ἓναν ἄλλο κι' ἄρχισα νὰ νοιώθω ὅτι ἡ ψυχὴ μου ὅλο καὶ περισσότερο συγκινοῦταν καὶ θερμαινόταν ἀπὸ ἀγάπη πρὸς τὸν Κύριο.

Ἦστερα σιγὰ-σιγὰ ἄρχισα νὰ τρέμω ὀλόκληρη στὴν ψυχὴ καὶ στὸ σῶμα καὶ νὰ κλαίω μὲ ἄφθονα δάκρυα.

Οἱ φυσικὲς μου δυνάμεις μὲ ἐγκατέλειψαν καὶ γιὰ νὰ μὴν πέσω, γονάτισα κι' ἔβαλα μετάνοια μπροστὰ στὶς ἅγιες Εἰκόνας, ἐνῶ συνέχιζα ἀπὸ μέσα μου νὰ λέω τὸν Ἀκάθιστο. Φαίνεται ὅτι τὸν εἶπα μέχρι τὴν μέση, γιατί δὲν θυμοῦμαι νὰ συνεχίσω.

Τὸ κάθε τὶ γύρω μου στὸ Κελλί, τὸ πάτωμα ποὺ ἤμουν γονατισμένη καὶ ὅλα τὰ ἀντικείμενα σὰν νὰ ἐξαφανίσθηκαν· μπροστά μου παρουσιάσθηκε μιὰ ἄλλη σκηνὴ κι' ἔβλεπα κάπου μακριὰ τὸν θρόνο τοῦ Θεοῦ καὶ τὸν ἴδιο τὸν Ἰησοῦ μας ποὺ καθόταν ἐκεῖ.

Τὸν περιτριγύριζαν ἓνα πλήθος ὄντα ποὺ δὲν θυμοῦμαι, ἐὰν ἦταν ἄνθρωποι ἢ Ἄγγελοι καὶ ποὺ ὅλα ἔψαλλαν μ' ἓναν ἐξαίσιο μελωδικὸ τρόπο, ἐνῶ ἐγὼ στεκόμουν ἐκεῖ πίσω τους καὶ εὐφραινόμουν.

Δὲν θυμοῦμαι τίποτ' ἄλλο νὰ σοῦ εἰπῶ κι' οὔτε ξέρω ἂν τὸ ὄραμα κράτησε πολὺ, παρὰ μόνο ὅ,τι μοῦ εἶπαν κατόπιν οἱ διακονητρίες μου, πὼς δηλαδὴ ὅταν ἦλθαν στὸ Κελλί μου καὶ μὲ εἶδαν πεσμένη μπροστὰ στὶς Εἰκόνας, νόμισαν στὴν ἀρχὴ πὼς προσευχόμουν, ἀλλὰ κατόπιν, βλέποντας ὅτι περνοῦσε ἡ ὥρα καὶ δὲν σηκωνόμουν, νόμισαν πὼς κοιμόμουν κι' ἄρχισαν νὰ μὲ φωνάζουν, ἀλλὰ χωρὶς ἀποτέλεσμα, ὅποτε μ' ἄφησαν ἡσυχῇ.

Ὅταν συνῆλθα ἀπὸ τὴν θαυμάσια αὐτὴ ἔκσταση καὶ τὸ ὄραμα, τὸ Κελλί μου ἦταν πάλι ἄδειο καὶ χάρηκα πολὺ γι' αὐτό.

Τὸ πάτωμα, στὸ σημεῖο ποὺ ἀκουμποῦσε τὸ μέτωπό μου, ἦταν κατάβρεχτο μὲ δάκρυα σὰν νὰ εἶχε χυθῆ νερό.

Αὐτὸ σημαίνει ὅτι τὰ μέλη μου δὲν εἶχαν νεκρωθῆ, τὰ δάκρυα ὅμως οὔτε τὰ ἔνοιωσα, οὔτε τὰ συνειδητοποίησα καὶ γιὰ νὰ μιλήσω πρὸ καθαρά, δὲν ἤξερα καθόλου τί μοῦ συνέβαινε.

Ἡ γλυκύτητα ποὺ γέμισε τὴν καρδιά μου αὐτὲς τὶς πανάγιες στιγμὲς, παρέμεινε γιὰ πολὺ μέσα στὴν ψυχὴ μου σὰν μάρτυρας τῆς οὐράνιας ἐπισκέψεώς μου».

Βλέπεις, Ἀδελφί, τί παραδείγματα ὑψηλῆς καὶ συγκεντρωμένης προσευχῆς ἔχομε ἀπὸ σύγχρονες Μοναχές;

Ποιὸς μᾶς ἐμποδίζει λοιπὸν ἀπὸ τὰ νὰ ἐπιτύχωμε κι' ἐμεῖς αὐτὸ τὸ ὕψος;

Στὰ βιβλία τῶν Ἁγίων Πατέρων ὑπάρχουν βέβαια πολλὰ παρόμοια παραδείγματα, ἐγὼ ὅμως σοῦ ἔφερα σκόπιμα παραδείγματα ἀπὸ τὴν ζωὴ τῶν μοναζουσῶν τῆς ἐποχῆς μας, γιατί, ὅταν διαβάζωμε κι' ἀκοῦμε διηγήσεις γιὰ τὰ μεγάλα κατορθώματα τῶν Ἁγίων, λέμε συχνὰ γιὰ νὰ δικαιολογήσωμε τὴν δική μας ἀμέλεια: «Τότε ὑπῆρχαν Ἅγιοι. Αὐτὸ ἔγινε ἐκείνη τὴν ἐποχὴ, τώρα ὅμως οἱ ἄνθρωποι εἶναι ἀδύνατοι καὶ οἱ καιροὶ ἄλλαξαν!».

Νὰ λοιπόν, μάθε ἀπὸ τὴν δική μου πείρα ὅτι ἀκόμη καὶ τώρα ὑπάρχουν ἀληθινοὶ ἀγωνιστές.

Οὔτε ὁ χρόνος, οὔτε ὁ τόπος κάνει ἅγιο τὸν ἄνθρωπο, ἀλλὰ ἡ ἐλεύθερη βούληση καὶ ἡ σταθερὴ ἀπόφασί του.

Νὰ προσεύχεσαι ἀδιαλείπτως καὶ ὁ Θεὸς δὲν θὰ σοῦ στερήσει τὴν εὐλογία Του.



(*) Βλ. «Γράμματα σὲ μία Ἀρχαία Μοναχὴ», σελ. 128-135, *Γράμμα Δωδέκατο, Περί Προσευχῆς*, ἐκδόσεις «Τὸ Ἅγιον Ὄρος», Θεσσαλονίκη 1993.

1. Κλίμαξ, Λόγος ΚΗ', § κ'.
2. Τὸ κατωτέρω περιστατικὸ ἀναφέρεται καὶ στὴν «*Αὐτοβιογραφία*» τῆς Μητέρας Ταϊσίας· βλ. § 13, *Ἡ Προσευχὴ μιᾶς Γερόντισσας Μοναχῆς*.
3. Εἶναι σχεδὸν ἀπολύτως βέβαιον, ὅτι ἡ «*σχετικὰ νέα Μοναχὴ στὸ Μοναστήρι μας*» ἦταν αὐτὴ ἡ ἰδίᾳ Μητέρα Ταϊσία.
 - Τὸ περιστατικὸ ἀναφέρεται συνεσκιασμένως στὴν «*Αὐτοβιογραφία*» τῆς· βλ. § 16, *Τὸ Κελλί τοῦ Μοναχοῦ*: «Σ' αὐτὸ τὸ μικρὸ κελλί μου, [ὅπου "πῆρα τότε τὴν σταθερὴ ἀπόφαση ν' ἀρχίσω μὲ τὴν βοήθεια τοῦ Θεοῦ νὰ ἐξοικειώνωμαι μὲ τὴν νοερὰ προσευχὴ καὶ τὴν αὐτοσυγκέντρωση"], γιὰ πρώτη φορὰ κατώρθωσα ν' ἀποκτήσω μίαν ἐμπειρία ὅμοια μ' αὐτὴν, ποὺ εἶχα ἰδεῖ νὰ ζῆ ἡ Μητέρα Θεοκτίστη. Δὲν θὰ ἐπεκταθῶ ὅμως σὲ λεπτομέρειες».
 - Ἀξίζει ἐπὶ τῇ εὐκαιρίᾳ νὰ σημειωθῆ, ὅτι ἡ Γερόντισσα Ταϊσία γράφει πολὺ χαρακτηριστικὰ στὴν «*Αὐτοβιογραφία*» τῆς, ὅτι «ἐγὼ, ποὺ ἤμουν τόσο ἀδύνατη καὶ ἀμαρτωλὴ, ἀξιώθηκα στὴν ζωὴ μου νὰ ἰδῶ πολλὰς ἐκπληκτικὰς ἐμφανίσεις καὶ ὀράματα» (βλ. *Ἀντὶ Προλόγου*).